

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Iustitia Et Iure, Continens Tractatus De Prudentia, Fortitudine, &
temperantia, de Ieiunio, & Iustitia generaliter sumpta, de Iustitia
commutativa, nempe de Pactis, & Contractibus in genere, de Promissione,
& Donatione liberali, de Commodato, & Deposito, de Mutuo, & Vjura, de
Emptione, & ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

3. Quæ privilegia competant possidenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76677](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76677)

Plures ex predictis legibus maxime leg. si ego ff. de Publicana, & leg. via rei ff. de iur. iud. leg. 1. ver. traditio de seruitu. rusticor. pradior. generaliter de qualibet seruitute loquuntur vt bene aduertit Anton. Gomez. d. d. d. cap. 1. §. numer. 23. Molina tract. 2. d. §. iur. 14. post institum. vbi optime excipit iura incorporalia quae nulli rei corporalidherent vt est ius eligendi, praesentandi &c. haec enim non alia via quam electionis vii possideri possunt.

18 Secundo quaruntur seruitutes, & iura incorporalia per vsum, & exercitium tanquam ex iure debitum cum scientia, & patientia illius cuius intererat predicti vsum concedere, vel impedire habetur leg. quoties 2. ff. de seruitutibus ibi ego puto vsum eius iuris pro traditione accipiendum esse, ideoque interdicta veluti possessoria constituta sunt. leg. 2. Cod. de seruitutibus, & aqua, leg. 3. §. d. ar. ff. de v. s. u. Et alius supra relatis, & tradit ex communi sententia Anton. Gomez. Molina. locis citatis. ideo namque scientia, & patientia potest concedere, vel impedire vsum seruitutis requiritur vt illis quaeratur possessio, ne alieni iuris fur & usurpator censatur. Est tamen latum discrimen, cum ex scientia, & patientia veri Domini habetur vsum, ac quando habetur ex scientia, & patientia detentoris, nam in priori casu si adest titulus eo ipso quaeritur possessio, & dominium, sicuti quaeritur per traditionem cuiuslibet rei corporalis a vero Domino factam. Si autem nullus adest titulus ipsemet vsum tempore legitimo continuatus sufficiens erit ad praescribendum. At si predictus vsum ex scientia, & patientia detentoris habeatur sola continuatione per tempus requisitum ad praescribendum obtineri illius dominium potest, iuxta leg. si ego. §. 1. ff. de Publicana. leg. fin. Cod. de longi tempor. praescripti. Sed an vnus actus, an plures requirantur, vt quis seruitutem, vel ius aliud incorporale obtinere censatur non constat inter Doctores. Placet sententia Panormit. cap. cum Ecclesia numer. 22. de causa possess. & propriet. arbitrio prudentis decidendum esse spectata natura actus, & circumstantiis occurrentibus.

Duo tamen sunt omnino certa. Primum si seruitus aliqua in vltima voluntate legetur statim ipso iure absque aliqua traditione vera vel ficta quaeritur legatario ius reale seruitutis. Vt expresse deciditur leg. si partem. ver. fin. ff. quemadmodum. seruit. amittantur. & pluribus comprobatur Anton. Gomez. r. 1. variat. cap. 1. §. n. 13. Secundum. Si vsum seruitutis, vel cuiuscunque alterius iuris hominum memoriam excedit ius, dominium, & possessionem inducit, neque opus est probare titulum, aut scientiam, & patientiam aduersarij, quia haec omnia ex tanto temporis vsum adeste praesumuntur, vt colligitur ex leg. 1. Cod. de seruitutibus, & tradit Glossa leg. hoc iure §. ductus aqua. ff. de qua quotidiana, & asina. Couartu. reg. possess. 2. p. initio. num. 8. Molina tract. 2. d. §. 14. in fine.

De possessione beneficij Ecclesiastici late dixi tract. 13. de beneficio. d. p. 2. pun. 32. & 38.

§. III.

Quae priuilegia competant possidenti?

- 1 Conceditur potestas praescribendi, & re in iudicio tenentur probare rem sibi competere.
- 2 Exiit nisi ius commune possidenti resistat.
- 3 Possit possessor suam possessionem armis si opus fuerit defendere.
- 4 Deicitus poteris armis eam incontinenti recuperare.
- 5 Procedit de iure non solum in possessione rerum corporaliu, sed etiam in possessione incorporaliu.

Primum conceditur possessori bonae fidei, vt elapso certo tempore rem, & illius fructus praescribat. Iuxta ea quae diximus de praescriptione. Secundo ne ob dubium praescriptione subortum rem a se abdicare, sed facta diligentia inuestigandi veritatem retinere possit. Tertio ne obligetur in iudicio probare rem sibi competere, sed id actori incumbere. §. commodum. institutionib. de interdictis §. aqua si agit. institutio. de actionib. leg. sicuti §. se de si quaratur. ff. si seruitus venditur & leg. 1. §. 1. ff. de iure re. actibus priuato. Quod si actor manifeste suam esse non probauerit nihil obtinebit, sed in fauorem possessoris sententia profertur, quia melior est eius conditio. Vt dicitur §. retinenda instit. de interdictis, & docuit Panormitan. cap. cum super. n. 18. de sententia. & re iudic. cap. consultatiuibus. numer. 9. de officio delegati. Et ob hanc causam iudicium, seu lis in externo foro prius institui solet de possessione rei quam de eius proprietate, seu de eius iure ac dominio, vt inquit Iustinian. dictio. §. retinenda & leg. ff. vii possideri.

Ceterum etsi ordinarie possessori hoc priuilegium competat ne teneatur probare rem possessam suam esse, fallit tamen cum ius commune possidenti resistit, nam eo casu obligatus est titulum probare, ne male fidei possessori iudicetur. Vt aduertit Glossa ordinaria in leg. sicuti §. sed si quaratur verbo possessoris ff. si reus vindicetur. & leg. circa verbo in iur. iur. ff. de probationib. & leg. si prius verbo exisset ff. de noui operis nunciat. &

leg. sius possidetis. Cod. de probationib. & pluribus extorret Tit. quod de iure primogen. quast. 17. numer. 2. Azevedo. leg. 8. num. 5. & 8. r. 9. lib. 3. noua collecti. Idem est quoties possessio quaeritur non potest absque titulo vel priuilegio, nam eo casu non tenetur possidentem ab onere probandi: vt eleganter tradit Bald. in leg. Titia col. 2. ff. Solutio matrimonio & leg. 2. numer. 74. Cod. de seruitutib. & aqua. & leg. non ignorat. numer. 10. Cod. qui accusare non possunt. Ialou. in d. tit. leg. si prius num. 450. & colligitur ex cap. cum persona de priuilegio. lib. 6. Huic tamen obijci potest videretur possessor satisfacere, si possessione probata titulum vt cuique probet, tamen non plene, & perfecte. argum. cap. cum venissent. & ibi Abbas. n. 8. de institutionib. maxime si ab aduersa parte titulus ille ignitus fuerit. Vt aduertit Ioan. Guercia. lib. 3. praed. quast. 19. n. 31. & seqq. In possessione autem immemorabili nulla probatio ex parte possidentis requiritur, cum in ea omnia necessaria inuenerit praesumantur, vt supra dictum est.

Deinde potest possessor suam possessionem armis si opus fuerit defendere, vim vi repellendo cum moderamine inculpatae tutelae leg. 1. Cod. Vnde vi, & leg. 1. §. cum qui & leg. 3. cum igitur ff. de vi, & vi armata. & cap. oim de restitu. spoliator. Quod adeo verum est non solum cum ciuilibus, & naturaliter possidet, sed etiam cum solum ciuilem possessionem retinet. Etenim si foris retiens inuenias domum tuam ab alio occupatam, poteris armis eam expellere, quia ea expulso non est aggressio, sed ciuilibus possessionis defensio, quam amittere permittens illum in tua domus deiectione periret. Sicuti docuit Panormit. cap. item cum numer. 4. de restitutione spoliator. Anton. Gomez. leg. 4. tauri. numer. 190. Molina. tract. 2. d. §. p. 16. ver. illud etiam. Lelsius. lib. 1. cap. 7. dubit. 13. circa suam. Layman. lib. 3. sum. tract. 1. cap. 7. numer. 8.

Præterea deiectus a possessione suae rerum mobilium sive immobilium poteris armis eam incontinenti recuperare, seu ex interuallo ex textu in leg. 3. §. cum igitur ff. de vi, & vi armata & ibi Glossa. Bart. Angel. & communis Doctorum & leg. 1. §. cum vi eodem tit. leg. 1. Cod. vnde vi, quia ea recuperato vt potest incontinenti facta censetur possessionis defensio. Quippe iure suo disponente non recuperatur amissa possessio, dum quis illius recuperationi consentit insulit. Vt pluribus comprobatur Anton. Gomez. leg. 4. tauri. numer. 190. Consentim, & incontinenti dicitur possessionem quis recuperare, cum primū illius recuperationi commodè assistere potest arrensata conditione expellens, & expulsi, & reit ex qua expulsio facta est. Quod optime inter Anton. Gomez. recuperationem etiam post decennium factam posse quandoque incontinenti factam censeri. Consentit Molina loco citato. Qui optime aduertunt hoc esse intelligendum, cum propulsiuaria iniuria realis, secus vero cum personalis vindicatur, quia tunc tantum est permisiuam legibus ciuilibus in ipso actu & flagranti delicto, vt habetur leg. quid sit i. ff. de adult. r. iis, in qua permittitur patri posse filiam, & adulterum deprehensos in ipso crimine interficere.

Procedit praedicta Doctrina non solum in possessione rerum corporaliu, sed etiam in possessione incorporaliu, minima percipiendi vsum fructuum, iter ducenti, aquam decurram, hospitium habendi, eligendi &c. si enim ab his actibus exercendis impediatur, propulsiuaria iniuria potes seruatim moderamine inculpatae tutelae. Nam licet horum iurium sola deur quasi possessio, huic tamen possessioni competunt remedia possessoria quoque verè, & propriae possessioni competunt ex leg. 3. §. vnde vi ff. de vi, & vi armata & ibi Angel. Abbas. cap. 1. de immunit. Ecclesia. numer. 6. Anton. Gomez. leg. 4. tauri numer. 191. Mol. disputat. 14. ver. duo hoc loco. Laym. d. cap. 7. numer. 8.

§. IV.

Quae remedia possessori concessa sunt, vt possessionem obtineat, retineat, & recuperet?

- 1 Referuntur remedia iure statuta.
- 2 Ex primo interdicto haeres vniuersalis defuncti postquam haereditatem adit, potest illius possessionem ab alio aliquo titulo occupatam consequi.
- 3 Praeter haereditatem vniuersalem nulli aliori competit reuocandum possessionem a dispendendo.
- 4 Ex secundo interdicto defenditur possessor aduersus quemlibet molestantem.
- 5 Competit contra quemlibet qui praetendit possidere sive naturaliter sive ciuilibiter.
- 6 Competit etiam pro rebus mobilibus, & immobilibus. Non tamen videtur pro annuis praesentibus competere.
- 7 Quae debent esse allegatio possessoria, vt effectum interdicti obtineant.

